

som den er indeholdt i Luthers lille Katekismus, og saaledes oplæres til at holde alt, hvad Herren har befalet dem“. I denne Skrivelse staaer der intet om, at Hovedstykkerne kræves lært af Børnene. Efter denne Skrivelse er efter mit Skøn Lærebogen lagt over i Lærernes Haand og taget ud af Børnenes Haand, og det var noget saadant, jeg kunde have ønsket fra Ministerens Side.

Dernæst kommer vi til Punkt 4. Her indrømmer den højtærede Minister mig, at der kræves en Lovændring af Valgmenighedsloven af 1903. Men det forekommer mig rigtignok, at denne Lovændring kunde have været forelagt for længe, længe siden. Den højtærede Minister fortalte i sit Foredrag, at han ogsaa havde gjort forskellige Ting for, at dette kunde ske, han havde villet have en Forhandling med Formanden for Dansk Friskoleforening, Lauvs Rasmussen af Ringe, men han var uheldigvis syg, og da han blev rask og kom herind, var desværre Departementschefen ikke til Stede. A propos denne Departementschef, der er et gammelt Ord, der siger: Den Gud giver et Embede, giver han ogsaa en Departementschef. Det forekommer mig i høj Grad at passe paa den højtærede Kultusminister. Jeg kom til at mindes et Sted i „Eventyr paa Fodrejsen“ — jeg ved ikke, om den højtærede Minister mindes det —, hvor Skriverhans siger følgende om Birkedommer Krans: „Og jeg saa ham jo køre ud selvanden og komme alene tilbage, han er altsaa for Øjeblikket uden Kone, det vil sige uden Dømmekraft“. Nu vil jeg selvfølgelig ikke sammenligne den højtærede Kultusminister med Birkedommer Krans, men der er den Lighed til Stede, at ligesom Birkedommer Krans var uden Dømmekraft, naar han var uden Kone, saaledes synes den højtærede Minister at være uden Forhandlingsevne, naar han er uden Departementschef. Jeg skal saa gaa videre. Ministeren har lovet at komme med en Lovændring her, og det glæder jeg mig til, men burde Ministeren ikke have meddelt det i den Skrivelse, han sendte den 30te April 1914? Jeg tror, meget var blevet undgaaet, hvis det var sket, megen Uro var blevet afværget. Jeg skal jo ikke affatte den højtærede Ministers Skrivelser, men jeg kunde have ønsket, at der havde staaet noget saadant til sidst — nu ved jeg jo ikke, om jeg kan træffe Kancellistilen —: „I øvrigt er man sig bevidst, at der herved brydes en aargammel Praksis, og det er Ministerens Hensigt i en nær Fremtid at søge at gennemføre en Æn-

dring af Valgmenighedsloven af 1903“. Saa tror jeg, megen Uro i Friskolekredse var blevet undgaaet.

Den højtærede Minister sagde saa til Slut, at han, da han hørte mig tale, havde glædet sig over mit Frisind, men saa blev han skuffet, da jeg plumpede saa uhyggeligt i, da jeg i en Ordveksling med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) sagde, at jeg ikke var enig med ham. Nu kan man jo nok være frisindet uden at være enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, og man kan for Resten ogsaa være frisindet uden at være enig med den højtærede Kultusminister, jeg er f. Eks. ikke Tilhænger af en Kirkedag, som den højtærede Kultusminister er det, og her regner jeg mig for meget mere frisindet end Ministeren. (*Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet* [Keiser-Nielsen]: Det kommer an paa, hvad man mener dermed). Jeg skal gerne sige, hvad den højtærede Minister mener dermed. Den højtærede Minister udtalte sig i Samlingen 1910—11 saaledes om dette Spørgsmaal: „Jeg udtalte den Gang og vil gerne gentage det nu, at jeg er ingen Modstander af en Kirkedag. Tværtimod, jeg ønsker en Kirkedag paa Grundlag af Menighedsraad, valgte ved lige og almindelig Valgret. Jeg mener ogsaa, den skulde have Lejlighed til ved Siden af Provst og Biskop at udtale sig og give Lovgivningsmagten og Ministeriet Raad“. Den højtærede Minister er altsaa fremdeles, kan jeg høre, Tilhænger af en Kirkedag. Jeg regner mig for at være mere frisindet, idet jeg er Modstander af en saadan. — Den højtærede Minister har gengivet mine Ord urigtigt. Jeg sagde ikke, at jeg ikke var enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, men jeg sagde, at vi var maaske ikke saa fuldkommen enige, som det ærede Medlem vilde give det Udseende af, og i min anden Replik sagde jeg, idet jeg udvidede det til at gælde alle Skolesager, at der vistnok var stor Afstand mellem det ærede Medlem og mig med Hensyn til Forstaelsen af Skole-spørgsmaal, og det er rigtigt.

Jeg vil for Resten, idet jeg nu har Lejlighed dertil, gerne forklare, hvad jeg ikke kunde forklare i en kort Bemærkning, nemlig, hvorledes jeg ser paa dette Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds forleden Dag i en kort Bemærkning rejste overfor mig. Da jeg rejste Debatten om denne Sag, havde jeg en dobbelt Hensigt dermed, dels